

بسمه تعالی

سازمان مدیریت و برنامه ریزی خوزستان

عنوان:

گزیده نتایج آمارگیری از گاوداریه‌های صنعتی کشور ۱۳۹۸

معاونت آمار و اطلاعات

اردیبهشت ۱۴۰۰

در برنامه پنج ساله توسعه جمهوری اسلامی ایران به «حفظ ظرفیت تولید و نیل به خودکفایی در تولید محصولات کشاورزی و دامی، اصلاح الگوی مصرف بر اساس استانداردهای تغذیه، گسترش کشاورزی صنعتی و دانش بنیان، فراهم نمودن زیرساختهای امنیت غذایی و ارتقا ارزش افزوده بخش کشاورزی بر مبنای ملاحظات توسعه پایدار» اشاره شده است. همچنین بر «حمایت از افزایش تولید پروتئین حیوانی حاصل از انواع دام، طیور و آبزیان» به عنوان یکی از تکالیف دولت برای تأمین امنیت غذایی تأکید شده است. این امر با استفاده مطلوب و اصولی از منابع و امکانات و با به کارگیری روشهای نوین امکان پذیر می شود. از آنجا که سهم قابل ملاحظه ای از شیر و گوشت کشور توسط گاوداری های صنعتی تولید می شود لذا به منظور شناخت نحوه فعالیت و بازدهی این صنعت و برنامه ریزی برای افزایش تولید، افزایش بهره وری و بهبود کیفیت محصولات این بخش، وجود آمار و اطلاعات بهنگام امری اجتناب ناپذیر است. طرح آمارگیری از گاوداریهای صنعتی کشور ۱۳۹۸ با هدف جمع آوری آمار و اطلاعات گاوداریهای صنعتی استان در مهر و آبان سال گذشته به صورت تمام شماری به مرحله اجرا در آمد که نتایج آن در قالب گزارش زیر ارائه می گردد. در ابتدا لازم است تعاریف موارد استفاده در طرح ارائه گردد.

گاوداری صنعتی : یک بهره برداری کشاورزی است که در آن، فعالیت پرورش گا و و گوساله با استفاده از شیوه های متداول و پیشرفته علم دامپروری (از نظر نحوه نگه داری، تغذیه و بهداشت دام) انجام می گیرد و دارای ظرفیت حداقل بیست رأس است.

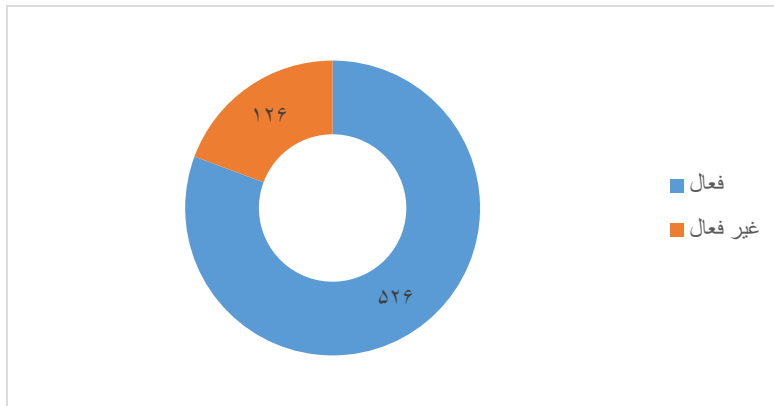
واحد پرورش گاو شیری به روش صنعتی: یک گاوداری صنعتی است که در آن گاو به منظور تولید شیر پرورش داده می شود. در این گاوداریها به طور معمول گوساله های نر نیز نگهداری و پروار می شوند.

واحد پرواربندی گوساله: به واحدی گفته می شود که در آن به طور عمده گوساله های نر جوان برای دوره مشخصی به منظور افزایش وزن و تولید گوشت، پرورش داده می شوند.

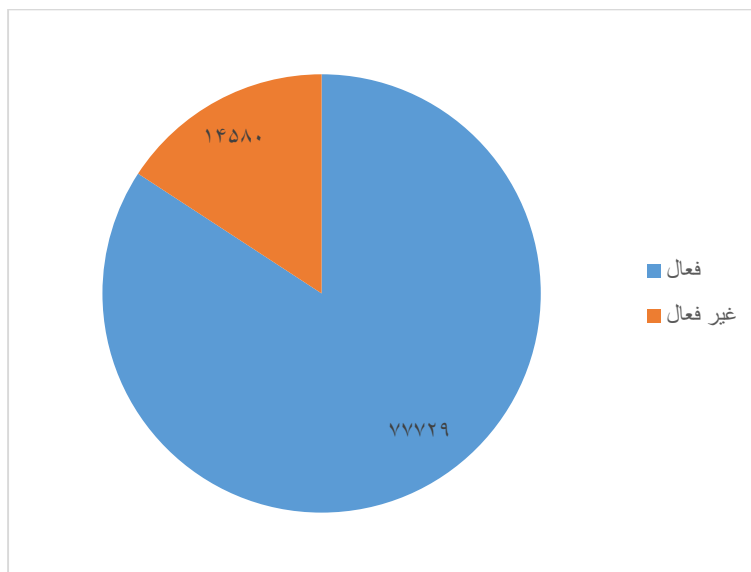
براساس نتایج حاصل از طرح آمارگیری گاوداریهای صنعتی در سال ۱۳۹۸، تعداد کل گاوداریهای صنعتی کشور ۲۷ هزار واحد با ظرفیت ۳,۷ میلیون رأس بوده که در استان خوزستان با تعداد ۶۵۲ واحد حدود ۲,۴ درصد از کل گاوداری های کشور و بر اساس ظرفیت با ۹۲۳۰۹ رأس گاو حدود ۲۵ درصد از کل ظرفیت کشور را دارا می باشد .

براساس نتایج حاصله حدود ۱۹ درصد از کل ۶۵۲ واحد پرورش گاوداری صنعتی غیر فعال می باشد که این ۱۲۶ واحد قابلیت پرورش ۱۴۵۸۰ راس دام را دارا می باشند. در مجموع استان خوزستان براساس ظرفیت موجود قابلیت پرورش ۹۲۳۰۹ راس گاو را دارا می باشد.

نمودار تعداد گاوداری های صنعتی استان به تفکیک تعداد فعال و غیر فعال

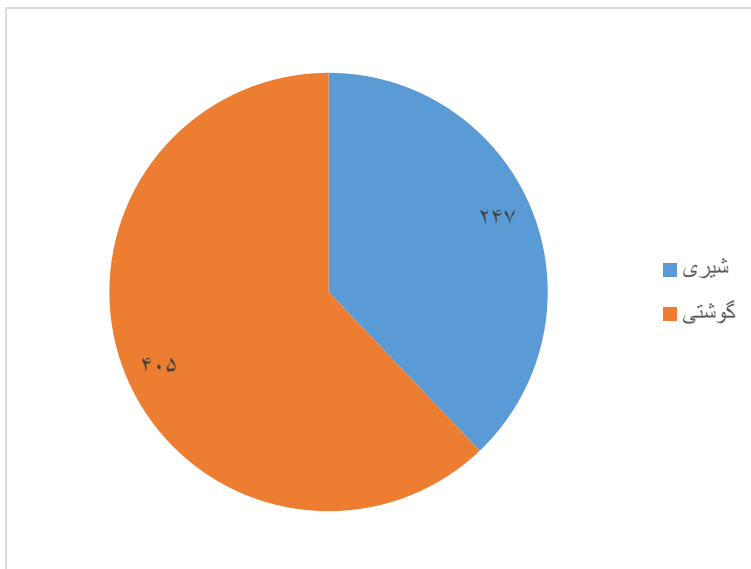

نمودار تعداد قابلیت نگهداری تعداد دام در گاوداری های فعال و غیر فعال

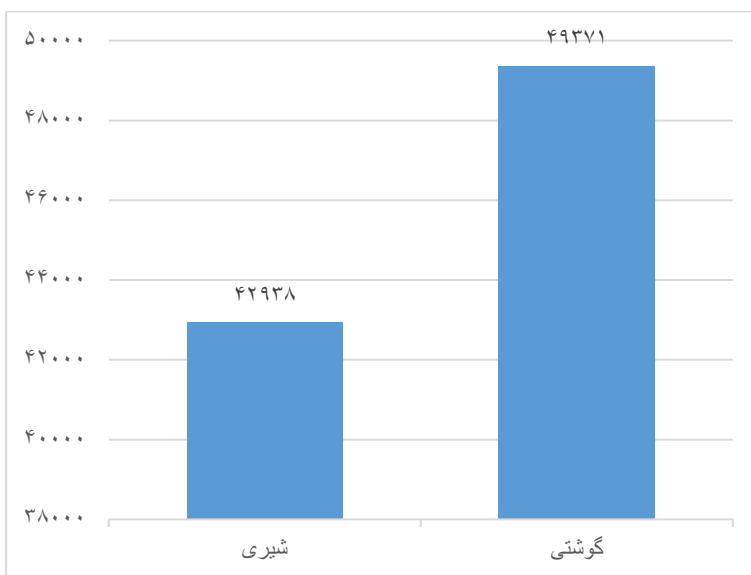

بر اساس یافته ها ۲۴۷ واحد فعالیت پرورش گاو شیری و ۴۰۵ واحد به فعالیت پروراری مشغول می باشند. لازم به ذکر است که براساس ظرفیت موجود توانایی نگهداری ۴۹۳۷۱ دام پروری و ۴۲۳۹۸ دام شیری در استان وجود دارد.

نمودار نوع فعالیت گاوداری های صنعتی استان در سال ۱۳۹۸

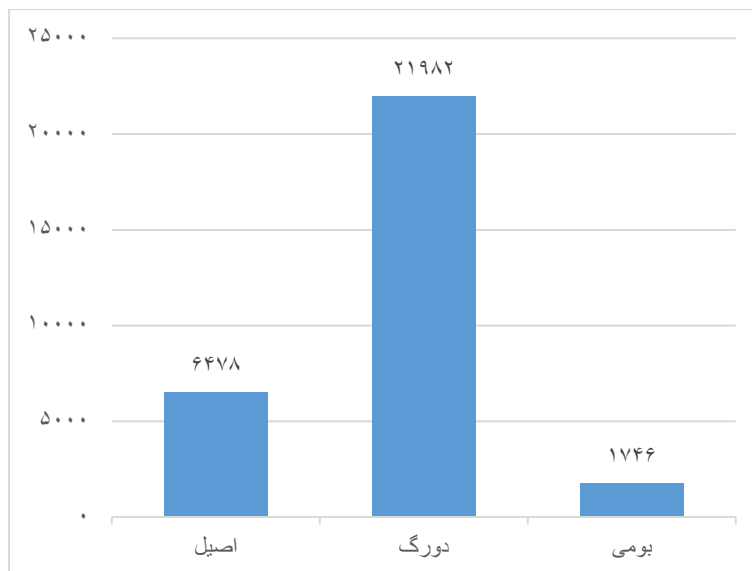

نمودار ظرفیت پرورش دام شیری و گوشتی در استان خوزستان براساس واحد های موجود

نمودار زیر نشان می‌دهد که در استان ما ۳۰۲۰۶ راس دام در روز آمارگیری در گاوداری های صنعتی وجود داشته و به عنوان دیگر با توجه به فعال بودن ۸۰ درصد گاوداری های صنعتی، این گاوداری های فعال با ۳۰ درصد توان و ظرفیت خود مشغول به کار می باشند. لازم به ذکر است بیشترین میزان کاهش در نگهداری گاو های شیری مشاهده گردید. از طرفی بر اساس نمودار زیر عنوان نمود ۷۳ درصد از کل گاوهای موجود در گاوداری های صنعتی گاو دورگ و ۲۱ درصد گاو اصیل می باشند. مابقی دام های نگهداری شده از نژاد بومی بوده که غالباً جهت پرورش پرواری نگهداری می شدند.

نمودار تعداد گاو نگهداری شده در گاوداری های صنعتی بر اساس نژاد در روز آمارگیری

بر اساس نتایج حاصله گاوداری های فعال در سال ۱۳۹۷ تعداد ۲۰۹۳۰ راس گوساله پرواری و ۴۱۶۰۰ تن شیر تولید نمودند که بخش اعظمی از نیاز استان را شامل می گردد. تعداد فرد شاغل در این گاوداری ها ۱۵۶۱ نفر می باشد. به عنوان دیگر به ازای هر ۲۰ گاو در گاوداری صنعتی یک شغل پایدار ایجاد شده است که با توجه ظرفیت های موجود و بهره برداری از تمام ظرفیت های موجود می توان تعداد ۳۰۰۰ نفر دیگر اشتغال ایجاد نمود و همچنین میزان تولیدات بخش گاوداری های صنعتی را نیز ۲ برابر نمود.